

VERSLAG ALS BEDOELD IN ARTIKEL 11, TWEDE LID, VAN HET BESLUIT NEVENVESTIGINGS- EN NEVENZITTINGSPLAATSEN OVER HET JAAR 2007

Bij koninklijk besluit van 17 juni 2004 (Stb. 2004, 288) is het Besluit nevenvestigings- en nevenzittingsplaatsen (Bnn) aangevuld met de mogelijkheid voor de Raad voor de rechtspraak (de Raad) om op verzoek van een gerechtsbestuur een of meer nevenzittingsplaatsen buiten het rechtsgebied aan te wijzen voor de behandeling van een zaak of categorieën van zaken met het oog op een snellere behandeling van die zaken. Deze mogelijkheid is neergelegd in de artikelen 7 (gerechtshoven), 8 (rechtbanken) en 9 (rechter-commissaris in strafzaken) van het besluit. Het wijzigingsbesluit is met ingang van 1 juli 2004 in werking getreden. De volledige, met ingang van 1 september 2004 geldende tekst van het besluit is, met vernumming van een aantal artikelen, geplaatst in Staatsblad 2004, 388.

Ingevolge artikel 11, tweede lid, van het Bnn doet de Raad jaarlijks verslag van het resultaat en de wijze waarop de artikelen 7 tot en met 9 zijn uitgevoerd door de Raad en de gerechten. Hiermee wordt beoogd inzicht te verkrijgen onder meer in de mate waarin en de wijze waarop de Raad gebruik maakt van de mogelijkheid nevenzittingsplaatsen aan te wijzen en de mate waarin en de wijze waarop de gerechten gebruik maken van de mogelijkheid tijdelijk zaken te behandelen in een nevenzittingsplaats buiten het rechtsgebied. Het verslag moet een beeld geven van de werking en de effecten van de regeling in de praktijk en van de doelmatigheid van de regeling. De Raad besteedt daarbij conform artikel 11, tweede lid, van het Bnn aandacht aan de hierna in de punten 1 tot en met 8 opgesomde onderwerpen.

A. De in het jaar 2007 gegeven aanwijzingen

1. Gegeven aanwijzingen en de redenen daarvoor (onderdeel a.)

In het jaar 2007 heeft de Raad twee aanwijzingsbesluiten genomen:

a. Aanwijzingsbesluit grotere meervoudige kamerstrafzaken rechtbank Rotterdam van 4 januari 2007 (Stcrt. 26 januari 2007, nr. 19)

De strafsector van de rechtbank Rotterdam wordt de laatste jaren geconfronteerd met een forse toename van het aantal zogenoemde mini-megazaken. Daaronder worden meervoudige kamerstrafzaken verstaan met een ingeschatte behandelingsduur van meer dan één dag en minder dan 30 uren. In 2004 heeft de rechtbank 6 van dergelijke zaken behandeld, in 2005 11 zaken en in 2006 34 zaken.

Bovendien kampt de rechtbank Rotterdam met een tekort aan zittingszalen.

Omdat door de toename van het aantal mini-megazaken en door de gebouwelijke beperkingen van de rechtbank Rotterdam de afhandeling van reguliere strafzaken in het gedrang kwam, is een aantal mini-megazaken doorgeschoven naar 2007. Om te voorkomen dat de doorlooptijden van deze zaken verder oplopen, heeft de rechtbank Rotterdam overleg gevoerd met de rechtbanken 's-Gravenhage, Dordrecht en Middelburg. Laatstgenoemde rechtbanken zijn in staat om een aantal van de Rotterdamse mini-megazaken over te nemen. De doorlooptijden van de mini-megazaken worden daarmee verkort. Met het oog daarop zijn 's-Gravenhage, Dordrecht en Middelburg aangewezen als nevenzittingsplaats van de rechtbank Rotterdam voor de behandeling van meervoudige kamerstrafzaken met een ingeschatte behandelingsduur van meer dan één dag en minder dan 30 uren.

b. Aanwijzingsbesluit nevenzittingsplaatsen internationale rechtshulp in strafzaken Noord Oost Nederland van 28 maart 2007 (Stcrt. 3 april 2007, nr. 66)

De vroegere Internationale Rechtshulpcentra (IRC's) Noord, gevestigd in Assen, en Oost, gevestigd te Enschede, zijn — als gevolg van besluitvorming van de regiegroep Nationale en Bovenregionale Recherche — thans ondergebracht in één IRC, namelijk het IRC NON (Noord Oost Nederland), gevestigd te Groningen. Het IRC NON bestaat, evenals vroeger het IRC Noord en het IRC Oost, uit medewerkers van het Openbaar Ministerie en de politie. Het IRC NON bestrijkt het gebied dat samenvalt met de ressorten Leeuwarden (arrondissementen Groningen, Assen en Leeuwarden) en Arnhem (arrondissementen Zwolle-Lelystad, Zutphen, Almelo en Arnhem). Het Openbaar Ministerie heeft de expertise in zaken die betrekking hebben op internationale rechtshulp in strafzaken, thans gebundeld in Groningen. Omdat het Openbaar Ministerie de rechtbank Groningen graag ziet als centraal forum, waar eveneens bundeling van expertise plaatsvindt, stelt het degenen die dit betreft, in Groningen in verzekering. De expertise in bedoelde zaken is derhalve voor

Noord Oost Nederland overeenkomstig de wens van het Openbaar Ministerie gebundeld bij de rechtbank Groningen.

Het lukt echter niet altijd om de inverzekeringstelling in Groningen te laten plaatsvinden. Het komt dus voor dat andere rechtbanken in de ressorten Leeuwarden en Arnhem incidenteel worden geconfronteerd met een zaak betreffende een internationaal rechtshulpverzoek, terwijl de expertise in dit soort zaken bij de rechtbank Groningen ligt.

Met het oog daarop is Groningen aangewezen als nevenzittingsplaats van de rechtbanken Assen, Leeuwarden, Zwolle-Lelystad, Zutphen, Almelo en Arnhem voor de behandeling van zaken die betrekking hebben op internationale rechtshulp in strafzaken.

Geldingsduur

De hiervoor onder 1a genoemde aanwijzing geldt voor de duur van twee jaren, te rekenen vanaf de inwerkingtreding van het besluit (in werking getreden met ingang van 18 januari 2007).

De hiervoor onder 1b genoemde aanwijzing geldt voor de duur van drie jaren, te rekenen vanaf de inwerkingtreding van het besluit (in werking getreden met ingang van 5 april 2007).

2. De mate waarin bij de aanwijzing van een of meer nevenzittingsplaatsen niet is gekozen voor een aangrenzend arrondissement of ressort en de redenen daarvoor (onderdeel b.)

Ad 1a:

De arrondissementen 's-Gravenhage, Dordrecht en Middelburg grenzen aan het arrondissement Rotterdam.

Ad 1b:

Het IRC NON bestrijkt het gebied dat samenvalt met de aangrenzende ressorten Leeuwarden en Arnhem.

3. Resultaten van het overleg met het College van procureurs-generaal als bedoeld in de artikelen 7 en 8 (onderdeel c.)

Ad 1a:

Het College van procureurs-generaal heeft ingestemd met de aanwijzing.

Ad 1b:

Het College van procureurs-generaal heeft ingestemd met de aanwijzing.

4. Aantal en de categorieën van zaken die daadwerkelijk in een nevenzittingsplaats buiten het ressort onderscheidenlijk buiten het arrondissement zijn behandeld (onderdeel d.)

In de nevenzittingsplaatsen zijn in 2007 de volgende zaken behandeld:

Ad 1a:

In 2007 zijn geen mini-megazaken overgedragen aan de rechtbanken Dordrecht en Middelburg. Er zijn twee zaken (Vulcano en Kreta) overgedragen aan de rechtbank 's-Gravenhage.

Ad 1b:

De rechtbank Groningen heeft de volgende zaken behandeld:

- 20 WOTS-zaken,
- 5 Uitleveringen,
- 4 Vorderingen verlot ex artikel 552p van het Wetboek van Strafvordering.

Op grond van de "gewone" competentieregels (woonplaats betrokkene) zijn hiervan twee WOTS-zaken en twee 552p Sv-zaken afkomstig uit het arrondissement Groningen.

De overige zaken zijn afkomstig uit de andere arrondissementen die onder de aanwijzing vallen, indien tenminste van de woonplaats van de betrokkenen wordt uitgegaan.

5. De effecten van de behandeling in een nevenzittingsplaats buiten het ressort onderscheidenlijk buiten het arrondissement op de werkvoorraden, de doelmatige inzet van de zittingscapaciteit en de positie van de justitiabelen (onderdeel e.)

Ad 1a:

De strafsector van de rechtbank Rotterdam staat onder druk en was in 2007 niet in staat om volledig aan de vraag van het OM te voldoen. Door overdracht van de zaken Vulcano en Kreta is de rechtbank Rotterdam ontlast en is (tijds) berechting van die zaken mogelijk geweest.

Ad 1b:

De effecten van de behandeling van de zaken in Groningen zijn (nog) niet voldoende exact in kaart te brengen, maar het volgende kan daarover worden opgemerkt:

- De betrokkenen werden vaak in Groningen in verzekering gesteld, dus ten aanzien van deze mensen is van een “langere reistijd” geen sprake.
- De raadslieden zijn wel regelmatig uit een ander arrondissement dan Groningen afkomstig en dienen dus doorgaans langer te reizen.
- Door “concentratie” van de zittingen in Groningen is een goed zicht op - en beheer van de werkvoorraad, en doorlooptijden van de zaken mogelijk omdat er beter overzicht is, waarbij tussen rechtbank en IRC-NON- zittingsofficieren goede afspraken gelden.
- In de rechtbank Groningen is één rechter als “coördinator” (en één rechter als achtervang) van de onderhavige zaken aangewezen, die ook optreedt als contactpersoon voor het IRC-NON met wie regelmatig overleg plaatsvindt. De zittingen — die in de nabije toekomst op vaste dagen zullen worden geconcentreerd — worden afwisselend voorgezeten door deze twee rechters, met het oog op opbouw van ervaring, kwaliteit en eenvormigheid in berechting.

De rechtbank Zutphen heeft nog opgemerkt dat het door de geringe zaaksaantallen voor wat betreft die rechtbank gaat om een minimaal effect op de werkvoorraad.

6. Klachten in verband met het behandelen van zaken in een nevenzittingsplaats buiten het ressort of arrondissement en de wijze waarop deze zijn afgehandeld (onderdeel f.)

Ad 1a:

Over de verplaatsing van deze zaken zijn geen klachten binnengekomen. De meeste advocaten in deze zaken houden kantoor te Rotterdam.

Ad 1b:

Er zijn geen klachten binnengekomen over de behandeling van zaken buiten het eigen rechtsgebied.

7. Eventuele knelpunten bij de uitvoering van de artikelen 7 tot en met 10 (onderdeel g.)

Ad 1a:

Van knelpunten is in dit verband niet gebleken. Wel heeft de rechtbank Rotterdam geconstateerd dat de verplaatsing van mini-megazaken (en overigens ook van megazaken) soms tot misverstanden leidt. Zowel voor buitenstaanders (media) als voor partijen is niet altijd duidelijk dat een andere rechtbank fungeert als rechtbank Rotterdam. Dit leidt soms tot ongewenste beeldvorming (van de rechtbank Rotterdam) of tot praktische vragen als “waar moet nu hoger beroep worden ingesteld” of “tot wie wend ik mij als een gevraagd uitstel niet wordt verleend”.

Ad 1b:

Knelpunten naar aanleiding van de behandeling van zaken buiten het eigen rechtsgebied, anders dan aanloopproblemen, zijn niet geconstateerd.

8. De resultaten van het jaarlijkse overleg met het College van procureurs-generaal en met de Nederlandse Orde van Advocaten over de uitvoering van de artikelen 7 tot en met 9 in de praktijk (onderdeel h.)

Het eerste lid van artikel 11 van het Bnn bepaalt dat de Raad jaarlijks overlegt met het College van procureurs-generaal en met de Nederlandse Orde van Advocaten (NOvA) over de uitvoering van de artikelen 7 tot en met 9 in de praktijk. Dit overleg heeft plaatsgevonden.

Uit het overleg met het College van procureurs-generaal van maart 2008 is gebleken dat zich ten aanzien van de gegeven aanwijzingen in de praktijk geen problemen hebben voorgedaan. Vanuit het College is wél aangegeven dat er achterstanden optreden in de behandeling van megastrafzaken door het gerechtshof Amsterdam. De Raad zal nagaan wat de oorzaak daarvan is.

Uit het overleg met de NOvA van juni 2008 zijn geen bijzonderheden naar voren gekomen.

B. De in het jaar 2006 gegeven aanwijzingen

Zoals uit het verslag over het jaar 2006 blijkt, heeft de Raad in dat jaar drie aanwijzingsbesluiten genomen en wel:

- a. Het Aanwijzingsbesluit nevenzittingsplaats ambtenarenzaken rechtbank 's-Hertogenbosch van 15 maart 2006 (Stcrt. 23 maart 2006, nr. 59).
- b. Het Aanwijzingsbesluit nevenzittingsplaatsen civiele zaken van de gerechtshoven Amsterdam en Arnhem van 12 april 2006 (Stcrt. 25 april 2006, nr. 80).
- c. Het Aanwijzingsbesluit nevenzittingsplaatsen fraudezaken, economische en milieumisdrijven rechtbanken Groningen, Assen en Leeuwarden van 10 november 2006 (Scrt. 5 december 2006, nr. 237).

Met betrekking tot de motivering, het resultaat en de wijze van uitvoering van deze aanwijzingsbesluiten wordt verwezen naar het jaarverslag van de Rechtspraak over het jaar 2006 (punt 9). Het volledige verslag over dat jaar als bedoeld in artikel 11, tweede lid, van het Bnn is gepubliceerd op www.rechtspraak.nl.

Over het resultaat en de wijze waarop gebruik is gemaakt van de mogelijkheid om zaken buiten het rechtsgebied te doen behandelen in het jaar 2007 is het volgende te melden.

Ad a:

De feitelijke behandeling van de 50 uit 's-Hertogenbosch afkomstige ambtenarenzaken heeft plaatsgevonden in 2006. Het is mogelijk dat een enkele zaak pas in 2007 formeel is uitgestroomd. Er is dan ook niet of nauwelijks sprake geweest van effecten op de werkvoorraden en de doelmatige inzet van de zittingscapaciteit in 2007. Dat de zaak in Breda in plaats van in 's-Hertogenbosch is behandeld heeft (in 2006) vanzelfsprekend gevolgen gehad voor de justitiabelen. Positief voor de justitiabelen is geweest dat hun zaken veel eerder ter zitting zijn behandeld dan bij een behandeling in 's-Hertogenbosch het geval zou zijn geweest. Exacte cijfers hierover zijn niet beschikbaar. De justitiabelen zijn wel geconfronteerd geweest met een iets langere reistijd van gemiddeld 30 tot 45 minuten. Aan de justitiabelen is gevraagd om instemming met de behandeling van hun zaak in Breda. Op één uitzondering na is hierop positief geantwoord. De zaak waarin door de justitiabele bezwaar is gemaakt, is behandeld in 's-Hertogenbosch. Er zijn geen knelpunten geconstateerd.

Ad b:

In **Arnhem** als nevenzittingsplaats van het gerechtshof Amsterdam zijn in 2007 in totaal 580 dagvaardingszaken (107 einduitspraken, 64 tussenuitspraken, 5 incidentele arresten), 214 verzoekschriften handel (193 einduitspraken, 1 tussenuitspraak) en 316 verzoekschriften familie (236 einduitspraken, 25 tussenuitspraken) ingestroomd (civiele appellaten afkomstig van de rechtbank Utrecht).

De instroom dagvaardingszaken van de rechtbank Utrecht maakt 38% van de totale instroom uit. Bij verzoekschriften is dit percentage 35% in handelszaken (voornamelijk WSNP-zaken) en 36% in familiezaken. Derhalve een substantieel aandeel.

De groei in formatie heeft een forse aanslag gepleegd op de opleidingscapaciteit en niet alle vacatures konden in 2007 worden vervuld. De totale uitstroom in dagvaardingszaken is daardoor met 8% gedaald, terwijl de totale instroom met 14% is gestegen. Daardoor zijn de werkvoorraad en achterstand in deze categorie zaken toegenomen. In verzoekschriftzaken (familiezaken en schuldsaneringen) is de

instroom redelijk bijgehouden. Dit alles heeft nog niet geleid tot substantieel langere doorlooptijden omdat veel zaken nog in de schriftelijke fase zitten. Er wordt naar gestreefd om dit ook te voorkomen. Pas in de tweede helft van 2008 kan hiervan de balans worden opgemaakt. Inmiddels is de formatie vrijwel op sterkte.

Rechtzoekenden merken hier tot nu toe niet veel van. Over de reistijd kan niet veel meer gezegd worden dan dat er een verschil is in reistijd tussen Utrecht-Amsterdam en Utrecht-Arnhem. Dit betekent dat justitiabelen die in het oosten van de provincie Utrecht wonen doorgaans minder reistijd kwijt zijn, in tegenstelling tot justitiabelen die ten westen van Utrecht woonachtig zijn. Hierover zijn echter geen klachten ontvangen. Bij het plannen van de zittingen wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de reisafstanden.

Over de behandeling van zaken in de nevenzittingsplaats zijn geen klachten ontvangen. Wel is er een klacht ontvangen over het feit dat een pleidooi in hoger beroep van een zaak van de rechtbank Zwolle-Lelystad niet in Arnhem maar in Leeuwarden plaatsvond. De klacht was afkomstig van een advocaat die er op wees dat het voor cliënten en advocaten hoge kosten en veel meer tijd betekende. Deze klacht is schriftelijk afgehandeld waarbij er op is gewezen dat dit samenhangt met de verdeling van de zaken over de hoven.

Behalve genoemde stijging van de werkvoorraad en achterstand zijn geen knelpunten geconstateerd.

In **Leeuwarden** als nevenzittingsplaats van het gerechtshof Arnhem zijn in 2007 in totaal 86 dagvaardingszaken en 293 verzoekschriften (169 familierekestes en 124 handelsrekestes) behandeld (civiele appellaten afkomstig van de rechtbank Zwolle-Lelystad).

De behandeling van civiele zaken van de rechtbank Zwolle-Lelystad heeft geen nadelige invloed op de werkvoorraden. De toename van de instroom is ondervangen door een vergrote inzet van personele capaciteit ten dienste van de zittingscapaciteit en in 2007 heeft een projectgroep zich beziggehouden met de efficiënte inrichting van de logistieke processen in verzoekschriftprocedures om de doorlooptijden te beheersen en waar mogelijk te bekorten.

Er zijn geen klachten in verband met de behandeling buiten het eigen rechtsgebied binnengekomen. Evenmin zijn knelpunten geconstateerd.

Ad c:

In 2007 zijn op de zittingen van de Noordelijke Fraudekamer (NFK) in totaal ongeveer 80 zaken behandeld, waarvan 51 zaken "in regie" (in beginsel wordt elke zaak voorafgegaan door een regiezitting) en 29 zaken inhoudelijk. Ongeveer 75% van de zaken kan worden gekwalificeerd als complex gelet op de omvang van de zaak en/of de inhoud ervan. Het gaat voornamelijk om fraudezaken en enkele economische zaken (Wet op de Kansspelen, Wet toezicht Effectenverkeer etc.). Milieuzaken werden in 2007 niet door de NFK behandeld. In beginsel behandelt de NFK alle MK-fraudezaken uit de drie arrondissementen.

Opmerking verdient het verschijnsel dat in 2007 een aanzienlijk aantal zaken voor de behandeling ter zitting alsnog door het OM werd ingetrokken (alsnog transactie-overeenkomst OM-verdachten); thans zijn hierover nadere afspraken gemaakt met het OM voor wat betreft het tijdstip waarop hieromtrent mededeling aan de NFK wordt gedaan om geen zittingsruimte meer te verliezen.

Door de organisatie en planning van de NFK worden "pieken en dalen" voor wat betreft het zaaksaanbod dat per arrondissement en per periode sterk uiteen kan lopen, "geëffend" en kan de behandeling van zaken met gedetineerde verdachten vaak sneller plaatsvinden. Doorlooptijden en werkvoorraden, appointering etc. worden centraal (voorzitter van de NFK en de toegevoegde secretaris) beheerd hetgeen de voortgang stimuleert en anticiperen op ontwikkelingen beter mogelijk maakt. Soms zijn de justitiabelen iets meer reistijd kwijt door de behandeling van de zaak in een ander arrondissement.

Er zijn geen klachten bekend die verband houden met de behandeling van zaken buiten het eigen rechtsgebied.

In de eerste helft van 2007 zijn er nogal wat problemen geweest van administratieve aard (zowel van de zijde van het Functioneel Parket als het TBST) verband houdende met het Compas-systeem waardoor het aanvankelijk niet mogelijk was dat bijvoorbeeld zaken met een Gronings parketnummer in de rechtbank te Leeuwarden of Assen werden behandeld. Dit probleem is inmiddels verholpen waardoor veel efficiënter kan worden omgegaan met zittingsruimte in de drie arrondissementen.

C. De in het jaar 2005 gegeven aanwijzingen

Zoals uit het verslag over het jaar 2005 blijkt, heeft de Raad in dat jaar drie aanwijzingsbesluiten genomen en wel:

- a. Het Aanwijzingsbesluit nevenzittingsplaats sociale zekerheidszaken rechtbank 's-Hertogenbosch van 16 februari 2005 (Stcrt. 18 februari 2005, nr. 35).
- b. Het Aanwijzingsbesluit nevenzittingsplaats strafzaken rechtbank 's-Gravenhage van 25 maart 2005 (Stcrt. 6 april 2005, nr. 66).
- c. Het Aanwijzingsbesluit nevenzittingsplaats strafzaken gerechtshof Arnhem van 14 juli 2005 (Stcrt. 20 juli 2005, nr. 138), gewijzigd bij besluit van 8 maart 2006 (Stcrt. 13 maart 2006, nr. 51).

Met betrekking tot de motivering, het resultaat en de wijze van uitvoering van deze aanwijzingsbesluiten wordt verwezen naar het jaarverslag van de Rechtspraak over het jaar 2005 (punt 9). Het volledige verslag over dat jaar als bedoeld in artikel 11, tweede lid, van het Bnn is gepubliceerd op www.rechtspraak.nl.

Over het resultaat en de wijze waarop gebruik is gemaakt van de mogelijkheid om zaken buiten het rechtsgebied te doen behandelen in het jaar 2007 is het volgende te melden.

Ad a:

De rechtbank 's-Hertogenbosch heeft in 2007 geen gebruik gemaakt van de rechtbank Maastricht als nevenzittingsplaats.

Het bestuur van de rechtbank 's-Hertogenbosch heeft in december 2007 aangegeven dat de rechtbank geen belang heeft bij een verlenging van de aanwijzing. De aanwijzing is dan ook niet verlengd.

Ad b:

In 2006 en 2007 zijn geen strafzaken in Haarlem en Haarlemmermeer als nevenzittingsplaatsen van de rechtbank 's-Gravenhage behandeld. Het bestuur van de rechtbank 's-Gravenhage heeft in februari 2008 te kennen gegeven dat de aanwijzing niet verlengd hoeft te worden. Dit is dan ook niet gebeurd.

Ad c:

De volgende zaken uit het arrondissement Zwolle-Lelystad zijn in Leeuwarden behandeld en afgedaan:

701: uitspraak MK-zaak	379
703: uitspraak EK-zaak	156
706: uitspraak overtreding	167
Totaal categorie 701/703/706	702
702: uitwerking cassatie MK-zaak	68
707: beschikking raadkamer	339
708: beschikking ex artikel 12 Wetboek van Strafvordering	123
799: afdoening zonder uitspraak	172
Totaal	702
Totaal	1404

De behandeling van deze zaken is volledig ingebed in de reguliere bedrijfsprocessen en leidt niet tot op deze zaken herleidbare knelpunten in de werkvoorraden en de doelmatige inzet van zittingscapaciteit. Voor zover bekend is Leeuwarden voor de hier bedoelde justitiabelen goed bereikbaar en is er geen nadelige invloed aanwijsbaar op hun positie in de onderhavige gang van zaken.

Er zijn geen klachten binnengekomen en er zijn geen knelpunten geconstateerd.

Omdat de instroom bij het gerechtshof Arnhem vanuit het arrondissement Zwolle-Lelystad in 2006 is opgedroogd, zijn in 2007 geen effecten te melden op de werkvoorraad en de doelmatige inzet van zittingscapaciteit van dat gerechtshof.

D. De in het jaar 2004 gegeven aanwijzingen

Zoals uit het verslag over het jaar 2004 blijkt, heeft de Raad in dat jaar drie aanwijzingsbesluiten genomen en wel:

- a. Het Aanwijzingsbesluit nevenzittingsplaatsen megastrafzaken van 1 juli 2004 (Stcrt. 1 juli 2004, nr. 123).

- b. Het Aanwijzingsbesluit nevenzittingsplaatsen strafzaken gerechtshof Amsterdam en rechtbank Haarlem van 13 september 2004 (Stcrt. 17 september 2004, nr. 179).
- c. het Aanwijzingsbesluit nevenzittingsplaats sociale zekerheidszaken rechtbank Amsterdam van 4 november 2004 (Stcrt. 8 november 2004, nr. 215).

Met betrekking tot de motivering, het resultaat en de wijze van uitvoering van deze aanwijzingsbesluiten wordt verwezen naar het jaarverslag van de Rechtspraak over het jaar 2004 (punt 8). Het volledige verslag over dat jaar als bedoeld in artikel 11, tweede lid, van het Bnn is gepubliceerd op www.rechtspraak.nl.

Over het resultaat en de wijze waarop gebruik is gemaakt van de mogelijkheid om zaken buiten het rechtsgebied te doen behandelen in het jaar 2005 wordt verwezen naar het verslag over dat jaar als bedoeld in artikel 11, tweede lid, van het Bnn. Dit verslag is gepubliceerd op www.rechtspraak.nl.

Over het resultaat en de wijze waarop gebruik is gemaakt van de mogelijkheid om zaken buiten het rechtsgebied te doen behandelen in het jaar 2007 is het volgende te melden.

Ad a:

In 2007 zijn 78 nieuwe megazaken aangemeld met een totale inschatting van 3.745 uur. 61 Zaken zijn toegewezen aan de bevoegde rechtbank. 11 Zaken zijn verplaatst naar een andere rechtbank. 6 Zaken waren tijdens de jaarwisseling nog in behandeling. Van de 11 verplaatste megazaken zijn 5 zaken verplaatst naar Arnhem en waren 7 zaken afkomstig van de rechtbank Rotterdam.

Krachtens het in 2007 in werking getreden “nieuwe model verdeling megazaken” worden megazaken uitsluitend verplaatst als capaciteit ter plaatse geen soulaas biedt. Met name in Rotterdam en Amsterdam is onvoldoende capaciteit voor afdoening van de door het OM bij de rechtbanken aldaar aangebrachte megazaken, terwijl elders in Nederland nog wel capaciteit aanwezig is. Met het verplaatsen van zaken wordt derhalve een snellere afdoening van megazaken en een efficiënt benutten van landelijk aanwezige afdoeningscapaciteit beoogd en bereikt.

Het Landelijk Coördinatiecentrum Megazaken (LCM) onderkent evenwel dat een deel van dit effect verdampt, omdat door verplaatsing van zaken werkzaamheden soms a. dubbel worden uitgevoerd (in beide rechtbanken lezen rechters-commissarissen, raadkamers en/of zittingscombinaties zich in de zaak in) of b. vooruit worden geschoven tot een zittingscombinatie bij de behandelend rechtbank bekend is.

Voor gedetineerde justitiabelen levert een verplaatsing uiteraard geen (noemenswaardig) verschil in reistijd op omdat zij landelijk verspreid gedetineerd zijn. Het OM wordt in het algemeen wel met nadelen van de verplaatsing geconfronteerd. Niet alleen door toegenomen reistijd voor de behandelend officier van justitie maar ook door de (niet alleen geografisch) grotere afstand tussen de politie en de rechter-commissaris.

Er zijn geen klachten in verband met de behandeling buiten het eigen rechtsgebied binnengekomen.

Het LCM constateert dat capaciteitstekorten nog steeds — en zelfs in toenemende mate (jaarlijks worden meer megazittingsuren aangemeld dan gerealiseerd waar door de voorraad — met name in de Randstad — oploopt) — nopen tot het verplaatsen van zaken. Dit staat op gespannen voet met de doelstelling van de regeling: het opvangen van piekbelastingen die naar hun aard tijdelijk zijn (zie het Besluit van 17 juni 2004 tot wijziging van het Besluit nevenvestigings- en nevenzittingsplaatsen en enkele andere besluiten in verband met een betere benutting van de zittingscapaciteit met de daarbij behorende Nota van toelichting, Stb. 2004, 288).

Bij besluit van de Raad van 20 juni 2007 (Stcrt. 25 juni 2007, nr. 119) is het besluit van 1 juli 2004 (in werking getreden met ingang van 3 juli 2004) verlengd tot 3 juli 2010. Immers, de argumenten die in 2004 zijn aangevoerd voor het geven van de aanwijzingen, gelden nog steeds. Het belangrijkste argument is nog steeds dat de behandeling van een substantieel aandeel van de megastrafzaken moet worden verplaatst naar een nevenzittingsplaats.

In het kader van het overleg met het Ministerie van Justitie over de zogenoemde Post-Deetman-wetgeving (Evaluatiewet modernisering rechterlijke organisatie) zijn de samenwerkingsverbanden tussen gerechten aan de orde geweest. Het ministerie is van mening dat die samenwerkingsverbanden niet buiten de grenzen van het ressort mogen gaan; het uitgangspunt voor samenwerking is dus het ressort. In het overleg heeft de vertegenwoordiger van de Raad aandacht gevraagd voor het LCM. Het ministerie zal in 2008 zijn standpunt bepalen over de vraag of een uitzondering moet worden gemaakt voor het LCVM. Als het antwoord bevestigend luidt, moet vóór 3 juli 2010 bij algemene maatregel van bestuur een regeling worden getroffen.

Ad b:

Gerechtshof Amsterdam

De werkvoorraad in de handelssector van het gerechtshof Amsterdam is in 2007 gedaald.

Arnhem

In 2007 zijn de volgende “Amsterdamse” zaken in Arnhem behandeld. Er zijn 1499 strafzaken ingestroomd en in 1523 zaken is arrest geweest. Aan artikel 12 Wetboek van Strafvordering-zaken zijn er 163 zaken afgedaan. Er zijn 561 “Amsterdamse” beschikkingen afgegeven (114 BSR en 447 raadkamer gevangenhouding).

Vanwege het opdrogen van de instroom uit Zwolle-Lelystad in 2006 zijn er voor 2007 geen effecten te melden op de werkvoorraad en de doelmatige inzet van zittingscapaciteit.

In Arnhem zijn geen klachten binnengekomen en geen knelpunten geconstateerd.

Het gerechtshof Amsterdam heeft bericht dat de sectorvoorzitter van het gerechtshof Amsterdam enige malen is benaderd door procureurs die erover klagen dat de behandeling in Arnhem hen op extra kosten jaagt, omdat naar de rol in Arnhem voor Amsterdamse (Utrechtse) zaken een Amsterdamse procureur moet worden gestuurd.

Leeuwarden

In 2007 zijn nog enkele en wel met name bijzondere raadkamerzaken (bijvoorbeeld verzoeken om schadevergoeding e.d.) van het gerechtshof Amsterdam behandeld (707: 15 raadkamerzaken).

Er zijn geen klachten binnengekomen en er zijn geen knelpunten geconstateerd.

Op verzoek van het bestuur van het gerechtshof Amsterdam is de aanwijzing met ingang van 1 oktober 2007 verlengd tot 1 oktober 2010, voor zover die aanwijzing betrekking heeft op Arnhem en op de behandeling van strafzaken, afkomstig van de rechtbank Utrecht (Stcrt. 20 september 2007, nr. 182).

Rechtbank Haarlem

Evenals in 2006 zijn in 2007 noch in Alkmaar noch in Utrecht zaken afgehandeld die betrekking hebben op delicten die op de luchthaven Schiphol zijn gepleegd.

Het bestuur van de rechtbank Haarlem heeft in augustus 2007 dan ook te kennen gegeven dat de aanwijzing niet verlengd hoeft te worden. De aanwijzing heeft met ingang van 1 oktober 2007 haar geldigheid verloren.

Ad c:

De rechtbank Arnhem heeft tot 10 november 2007 6 Amsterdamse (bestuurs)zaken behandeld. De bijstandsverlening heeft verwaarloosbare gevolgen gehad voor de voorraadontwikkeling en de inzet van personeel. Evenmin waren er gevolgen voor de zittingscapaciteit. Er zijn geen formele klachten binnengekomen en geen knelpunten geconstateerd.

Het bestuur van de rechtbank Amsterdam heeft in september 2007 aan de Raad bericht dat de aanwijzing niet verlengd hoeft te worden. De aanwijzing heeft met ingang van 10 november 2007 haar geldigheid verloren.

Den Haag, 25 juni 2008.

De Raad voor de rechtspraak.